

Kadernota Sport 2008

Gemeente Reeuwijk

Bewegredenen voor beleidsambities

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	4
1. Samenvatting.....	5
2. Visie van de gemeente	7
2.1. De waarde van sport	7
2.2. Algemeen beleid	7
3. Reeuwijk in beeld.....	8
3.1. Sportvoorzieningen	8
3.2. Recreatie.....	8
3.3. SWOT-analyse.....	8
4. Uitgangspunten.....	11
5. Rol van de Gemeente	13
6. Sportbeleid.....	15
6.1. Sportbeleid en onderwijs	15
6.2. Sportbeleid en jongeren	15
6.3. Sportbeleid en 50-plussers.....	16
6.4. Sportbeleid en georganiseerde en anders of niet georganiseerde sport	16
6.5. Sportbeleid en vrijwilligers	17
6.6. Sportbeleid en topsport	17
7. Accommodatiebeleid.....	18
8. Tarieven en subsidie.....	18
9. Sportadviescommissie	20
10. Subsidies van Rijk en Provincie en fondsen.....	21
Bijlage 1 Ontwikkelingen in Nederland.....	24
Bijlage 2 Sporten in de gemeente Reeuwijk.....	27
Bijlage 3 Geraadpleegde verenigingen, organisaties en instanties	29

Inleiding

Op dit moment bestaat er in de gemeente Reeuwijk geen formeel sportbeleid en is er feitelijk alleen sprake van accommodatie(beheer)beleid. De gemeente heeft in het verleden op het gebied van sport weliswaar regelingen, procedures en afspraken in het leven geroepen, die echter niet altijd waren afgeleid van beleidsuitspraken.

De maatschappelijke betekenis van sport is de laatste jaren enorm toegenomen. Sport levert een bijdrage aan het oplossen van maatschappelijke problemen. Gemeentelijk sportbeleid is meer dan het aanleggen, onderhouden en ter beschikking stellen van sportvoorzieningen (accommodatiebeleid). Het gaat ook om stimuleringsbeleid en doelgroepenbeleid en er zijn raakvlakken met andere beleidsterreinen zoals welzijnsbeleid, jeugdbeleid, ouderenbeleid, gezondheidsbeleid, integratiebeleid en vrijwilligersbeleid.

De sportverenigingen worden door de gemeente zowel gezien als een belangrijk sociaal bindmiddel tussen de diverse bevolkingsgroepen als een belangrijk instrument om verantwoorde sportdeelname te stimuleren en te faciliteren.

Reeuwijk kent een bloeiend sportverenigingsleven en de gemeente wil de ervaringen en deskundigheid van de sportverenigingen betrekken bij de totstandkoming van gemeentelijk sportbeleid en de uitvoering ervan.

In november 2005 is door de toenmalige raad de motie 'Gemeentelijk Sportbeleid' aangenomen met het doel gemeentelijk sportbeleid te formuleren. Om tot een goed inhoudelijk sportbeleid, inclusief financiële vertaling hiervan, te komen, dient dit beleid helder verwoord te zijn. Wanneer dit niet gebeurt, bestaat het risico dat keuzes op ad hoc-basis tot stand komen.

In mei 2007 is de gemeenteraad akkoord gegaan om Sportservice Zuid-Holland opdracht te geven tot de ontwikkeling van de kadernota sport.

Met deze kadernota worden op hoofdlijnen de algemene doelstellingen aangegeven die de gemeente binnen het beleidsveld sport nastreeft en wordt de rol die de gemeente binnen de Reeuwijkse sportsector wenst te vervullen beschreven. De kadernota sport moet vervolgens leiden tot de opstelling van een sportbeleidsnota waarin beleidsvoornemens en bijbehorende acties worden geformuleerd inclusief de financiële onderbouwing daarvan.

Een belangrijk punt van aandacht vormt de intentie tot vergaande samenwerking van de gemeente Reeuwijk met de gemeente Bodegraven. Van belang is dat tussen de beide gemeenten afstemming plaatsvindt van het (te ontwikkelen) sportbeleid.

Daarnaast zal daar waar mogelijk de gemeente bij de uitwerking van deze kadernota in concrete uitvoeringsvoorstellen in de regio Midden-Holland met andere gemeenten de uitwisseling van ervaringen en mogelijke samenwerking aangaan.

Ter wille van de leesbaarheid en hanteerbaarheid is bij de kadernota een zekere beknoptheid nagestreefd.

Leeswijzer

De kadernota gaat uit van een gemeentelijke visie op sport en bewegen, die in hoofdstuk 2 wordt beschreven. In hoofdstuk 3 wordt een overzicht gegeven van de sportvoorzieningen in Reeuwijk en wordt een analyse gemaakt van de sterke en zwakke punten alsmede de kansen en bedreigingen.

De uitgangspunten die bij de ontwikkeling van deze kadernota worden gehanteerd vindt u in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de rol van gemeente en hoofdstuk 6 gaat in op het sportbeleid in relatie met andere beleidsterreinen en doelgroepen. Hoofdstuk 7 schetst de beleidsvoornemens ten aanzien van het accommodatiebeleid, terwijl in hoofdstuk 8 ingegaan wordt op tarieven en subsidies. Hoofdstuk 9 beschrijft de rol van de Sportadviescommissie bij de ontwikkeling en evaluatie van het sportbeleid en haar functie als contactpunt voor de sportverenigingen en de gemeente. Hoofdstuk 10 geeft een globaal overzicht van subsidiemogelijkheden.

In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van een aantal relevante landelijke ontwikkelingen, die van invloed kan zijn op de (toekomstige) ontwikkelingen in Reeuwijk en waar in een aantal gevallen in deze kadernota op wordt geanticipeerd.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de verschillende mogelijkheden voor sporten in de gemeente.

Bij de totstandkoming van deze nota zijn de sportverenigingen, de Sportadviescommissie, diverse maatschappelijke organisaties en de verschillende relevante beleidsterreinen binnen de gemeente geraadpleegd. Onder meer door de organisatie van een werkconferentie die op 6 november 2007 is gehouden.

In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van geraadpleegde en aan de werkconferentie deelnemende organisaties.

1. Samenvatting

Sport heeft een belangrijke waarde voor de gemeente Reeuwijk. De gemeente organiseert, faciliteert en regisseert sportbeleid. De Sportadviescommissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente. De belangrijkste punten van het sportbeleid voor de komende jaren zijn de volgende.

De gemeente Reeuwijk onderschrijft de belangrijke waarde van sport, met name de sociale betekenis van sport.

De gemeente staat een beleid voor dat zo is ingericht dat de inwoners in staat worden gesteld om te kunnen sporten en bewegen vanuit hun eigen interesse en omstandigheid, in een bereikbare en geschikte omgeving en tegen een betaalbare prijs.

De gemeente ziet voor de sportverenigingen daarbij een belangrijke rol. Sportverenigingen bieden sport in georganiseerd verband en hebben veel ervaring en deskundigheid. Maar de gemeente waardeert eveneens de initiatieven van anderen om het sportaanbod in de gemeente te verbreden.

De gemeente wil bevorderen dat sportverenigingen en scholen samen activiteitenprogramma's ontwikkelen die goed aansluiten bij de schoolprogramma's, ook bij die van voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang, waarbij de scholen leidend zijn.

De gemeente streeft naar een groter gebruik van schoolpleinen, ook na schooltijd. Zij wil daartoe de schoolpleinen buiten de schooltijden openbaar toegankelijk maken. Daarnaast wil de gemeente een groter gebruik, met name overdag door scholen, van de sportparken bevorderen.

De gemeente wil in samenwerking met scholen en sportaanbieders door middel van sport en beweegprogramma's stimuleren dat steeds meer jongeren gaan voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.

De gemeente wil stimuleren dat jongeren zich bewust worden van de nadelige effecten van roken en bovenmatig alcoholgebruik en dat verenigingen daar een adequaat beleid op voeren.

De gemeente wil ouderen blijven stimuleren en faciliteren in het beoefenen van sporten zoals wandelen, fietsen en gelet op de waterrijke omgeving tot watersport.

De sportverenigingen worden door de gemeente zowel gezien als een belangrijk sociaal bindmiddel tussen de diverse bevolkingsgroepen als een belangrijk instrument om verantwoorde sportdeelname te stimuleren en te faciliteren.

Daarom wil de gemeente de georganiseerde sport blijven faciliteren en doorgaan om alle inwoners te stimuleren daaraan deel te nemen. Die ambitie vraagt de nodige inspanningen van de Reeuwijkse sportverenigingen.

De gemeente rekent het tot haar verantwoordelijkheid zodanige voorwaarden voor vrijwilligers te scheppen dat deze krachten voor de sport behouden blijven en wil hen zo faciliteren dat hun deskundigheid gelijke tred houdt met de hogere eisen. Er wordt gedacht aan het structureel aanbieden van verenigingsondersteuning.

De gemeente erkent weliswaar de voorbeeldfunctie van topsport en de positieve effecten die topsport heeft op de breedtesport, maar legt haar prioriteiten bij breedtesport.

De voorwaardenscheppende rol van de gemeente krijgt vorm in het stichten, beheren en onderhouden van sportvoorzieningen. Daarbij wordt gestreefd naar handhaving van het goede niveau van de voorzieningen en znodig naar verbetering. Er zal onderzoek plaatsvinden naar de kwantiteit en kwaliteit van het accommodatieaanbod.

De sportvoorzieningen worden bij voorkeur voor meerdere functies benut. Het beheer wil de gemeente Reeuwijk op een meer bedrijfsmatige wijze opzetten aan de hand van duidelijke kwaliteitsnormen. De rolverdeling tussen gemeente en sportvereniging bij beheer en onderhoud van de voorzieningen wordt vastgelegd en op maat gemaakt voor de hoofdgebruikende verenigingen. De gemeente bevordert dat sportverenigingen zelf beheer- en onderhoudstaken op zich nemen.

De gemeente streeft naar een rechtvaardig en transparant systeem van tarieven en subsidies. Een uitgangspunt voor de gemeente daarbij is dat het belangrijk is een duidelijk verband aan te brengen tussen het verstrekken van subsidie en de maatschappelijke relevantie van activiteiten en organisaties.

2. Visie van de gemeente

2.1. De waarde van sport

Sport is niet weg te denken uit de samenleving. Vele mensen genieten van sport zowel door het zelf te beoefenen, er naar te kijken als er over te spreken.

Sport en bewegen is daarom waardevol als *doel* in zichzelf – sporten om het sporten, waarin mensen plezier beleven en zich maximaal sportief kunnen ontwikkelen –, maar ook als *middel* om andere doelen te bereiken.

Sport en bewegen bevordert maatschappelijke participatie en sociale cohesie, leert jonge mensen omgaan met normen en waarden, biedt sporters en vrijwilligers ontplooiingsmogelijkheden en kan negatieve effecten van de moderne samenleving op het gebied van gezondheid compenseren.

De gemeente Reeuwijk onderschrijft deze belangrijke waarden van sport en hecht met name waarde aan de rol van sport als bindmiddel om samen te spelen, samen te leren en Reeuwijk als gemeenschap samen verder te ontwikkelen, waarin iedereen gelijk is en mee moet kunnen doen.

Daarmee wil de gemeente, als haar missie, een gezonde en actieve leefstijl van iedere burger in elke fase van zijn of haar leven bevorderen. Alle inwoners van de Gemeente Reeuwijk, ongeacht sociale status, inkomen, culturele achtergrond, lichamelijke of geestelijke beperkingen, leeftijd en geslacht, moeten kunnen sporten op een zo verantwoord mogelijke wijze, in een bereikbare en geschikte omgeving tegen een aanvaardbare eigen bijdrage en overeenkomstig eigen aanleg en mogelijkheden.

2.2. Algemeen beleid

Deze kadernota vormt de basis voor verdere uitwerkingsvoorstellen in een sportbeleidsnota. De nota bevat uitgangspunten voor beleid en keuzes voor de komende periode. De gemeente ziet een duidelijke meerwaarde in het beoefenen van sport in georganiseerd verband en blijft sport in verenigingsverband stimuleren, maar zij wil ook aan de anders of niet georganiseerde sport faciliteiten bieden.

Het sportbeleid krijgt vorm via gemeentelijk sociaal beleid en in samenhang met andere beleidsterreinen als jeugd en onderwijs. Deze samenhang is ook zichtbaar in de doelstellingen van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Beide benadrukken het belang van zelfredzaamheid en participatie, het bieden van voorzieningen voor iedereen en het nemen van specifieke maatregelen voor jongeren, ouderen en mensen met een fysieke of mentale beperking.

3. Reeuwijk in beeld

De gemeente Reeuwijk bestaat uit een aantal kernen: Driebruggen, Reeuwijk-Brug, Reeuwijk-Dorp en Waarder en telt ruim 12.000 inwoners. Reeuwijk ligt rond de Reeuwijkse Plassen en een kwart van de oppervlakte van de gemeente bestaat uit water.

3.1. Sportvoorzieningen

Er zijn twee gymzalen, een sporthal (De Meerkoet) en een zwembad (De Fuut). De verhuur van de gymzalen en de sporthal is ondergebracht in een private onderneming (Optisport Exploitaties B.V.). Deze is tevens belast met de exploitatie van het zwembad.

De buitensportaccommodaties bestaan uit Sportpark Wierickeweide (voetbalvelden), Sportpark Groene Zoom (voetbalvelden, korfbalvelden en een kunststof atletiekbaan), Sportpark Kaagjesland (voetbalvelden) en Sportpark Reeuwijkse Hout (hockeyvelden). Verder zijn er binnen de gemeente twee tennisparkeer, respectievelijk in Waarder en Reeuwijk-Brug.

Verspreid over de gemeente zijn er diverse speelvoorzieningen, speeltuintjes en trapveldjes.

Ongeveer 30 sportverenigingen zijn in Reeuwijk actief en er zijn twee commerciële sportscholen.

Reeuwijk kent een jeugdsportsubsidieregeling: voor elk jeugdlid ontvangt de sportvereniging een bedrag, indien zij hiertoe een verzoek indient. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van het door de Raad vastgestelde budget en het aantal verzoeken.

De gemeente Reeuwijk kent een Sportadviescommissie (SAC). Zij heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college over alle onderwerpen, die de vorming, de uitvoering, de controle en evaluatie van het gemeentelijk beleid betreffen ten aanzien van de sport.

De SAC fungeert tevens als contactpunt in de gemeente voor de sportverenigingen, maar zij treedt niet op als belangenbehartiger en vertegenwoordiger van de sportverenigingen. Zij is alert op alle ontwikkelingen op sportgebied en geeft daarover signalen af aan en wisselt die zo mogelijk uit met de gemeente en sportverenigingen.

3.2. Recreatie

Reeuwijk ligt in Het Groene Hart, een afwisselend polderlandschap tussen de grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. De omgeving van Reeuwijk met de Reeuwijkse Plassen en Reeuwijkse Hout biedt volop gelegenheid tot (sportieve) recreatie. Op dit moment is een proces gaande om Reeuwijkse Hout verder te ontwikkelen met aandacht voor de toeristische en recreatieve functie, zoals het optimaliseren van recreatieve fiets-, wandel- en kanoroutes, het vitaliseren van natuur en ontwikkelen van recreatieve voorzieningen op een schaal die past bij Reeuwijk en Reeuwijkse Hout.

3.3. SWOT-analyse

De SWOT analyse is een analyse-instrument. De letters SWOT staan voor Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. Daarin zit een tweedeling. Sterke en zwakke kanten enerzijds en kansen en bedreigingen anderzijds. De sterke en zwakke kanten zijn een interne aangelegenheid. Bij kansen en bedreigingen gaat het per definitie om de omgeving. Sterke kanten en kansen die met elkaar in verband kunnen worden gebracht kunnen worden uitgebuit. Liggen er kansen die op zwakke kanten stuiten, dan is het verbeteren van de zwakten en een ombuiging noodzakelijk. Zijn er bedreigingen op het gebied van de sterke kanten, dan vooral de sterke kanten benadrukken en vasthouden.

Onderstaand is een schematisch overzicht van de sterke en zwakke punten en de kansen en bedreigingen.

Op basis van de SWOT-analyse kunnen de uitdagingen voor het toekomstig beleid worden geformuleerd.

Sterk	Zwak
<ul style="list-style-type: none"> • Over het algemeen voldoende sportaccommodaties, verspreid over de verschillende kernen van de gemeente Reeuwijk. • Diversiteit aan sporten. • Groene en landelijke karakter. • Bloeiend sportverenigingsleven in de kernen. • Het dienstencentrum Reeuwijk voert een actief beleid betreffende sport en recreatie voor ouderen. • Voor ouderen geschikte sporten als zwemmen, wandelen, tennis, fietsen, jeu des boules, koersbal en meer bewegen voor ouderen, zijn onderdelen die in Reeuwijk voorhanden zijn. • Doelgroepenbeleid gemeente: jeugd, ouderen en vrijwilligers. • Minima (sociaaleconomisch zwakkeren) kunnen een beroep doen op het Minimabeleid om contributies vergoed te krijgen. • De mobiliteit van ouderen neemt toe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Binnensportaccommodatie in Driebruggen voldoet niet aan de behoefte van binnensportverenigingen. • Geen actueel sportbeleidsplan. • Onvoldoende samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen. • Onvoldoende samenwerkingsverbanden ten aanzien van bestaande voorzieningen en activiteiten. • Grens aan bezetting sportaccommodaties tijdens avondpiekuren. • Vrijwilligers groeiend knelpunt verenigingen. • Te weinig voorzieningen voor de jeugd. • Minder aandacht voor anders en niet-georganiseerde sport. • Verenigingen neigen tot interne gerichtheid. • Geen doelgroepenbeleid bij sportverenigingen. • Geringe mogelijkheden voor gehandicapten, chronisch zieken en lichamelijk beperkte ouderen om te sporten.
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Toenemende vraag naar een breder pakket aan sportvormen. • Sportbeoefening is belangrijk voor bevordering van de gezondheid van iedereen. • Belangstelling vanuit onderwijs en kinderopvang voor sport BSO's. • Steeds meer mensen willen individueel sporten. • Integratie van gehandicapten in reguliere sportverenigingen verdient de voorkeur om te komen tot wederzijds respect, begrip en bewustwording. • Bij (her)inrichting van wijken rekening houden met behoeften ten aanzien van sport. • Sport/recreatieve activiteiten dicht bij huis aanbieden om meer mensen in de gelegenheid te stellen om te bewegen. • In de komende jaren zal de groep 50+ sterk toenemen. Dit vraagt om een ander soort sportaanbod. • De grotere groep ouderen vormt een 	<ul style="list-style-type: none"> • Sport moet steeds meer concurreren met andere (vrije tijd) aanbieders. • Sportruimte moet concurreren met woningbouw. • De belangstelling voor vrijwilligerswerk en (vrijwillige) kaderfuncties neemt af, waardoor een tekort aan vrijwilligers en geen doorstroming. • Ontgroening en vergrijzing. • Relatief teruglopend animo voor verenigingssport, met name bij jongeren in de leeftijd van 12-20 jaar. • Toenemende druk op de vrije tijd (vooral jongeren en tweeverdieners). • Gezondheid bij jongeren laat te wensen over (bewegingsarmoede en overgewicht). • Dalende populariteit teamsporten. • Toename aanwas sporters uit buurgemeenten.

<p>reservoir voor kader.</p> <ul style="list-style-type: none">• Meer aandacht vanuit andere beleidsvelden voor sport als middel om maatschappelijke problemen aan te pakken (o.a. Wet maatschappelijke ondersteuning).• Stijgende populariteit individueel en anders ongeorganiseerde sportbeoefening.• Bereidheid bij diverse partners om samen te werken• Mogelijkheden om (sport)accommodaties multifunctioneel te gebruiken.• Vergrijzing (meer vrije tijd en ouderen zijn langer vitaal en sportief).• Groeiende overheidsaandacht voor sport.	
---	--

4. Uitgangspunten

Bij de ontwikkeling van sportbeleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- **Het betrekken van relevante beleidsterreinen binnen de gemeente**
Het beleid is breder en heeft veel raakvlakken met andere beleidsterreinen zoals gezondheidsbeleid, welzijnsbeleid, jeugdbeleid, vrijwilligersbeleid, ouderenbeleid, onderwijsbeleid en recreatiebeleid. Een aanpak van het proces, waarbij de verschillende beleidsterreinen zijn betrokken, is voor ontwikkeling van sport- en beweegbeleid gewenst en vergroot het draagvlak.
Binnen de sector Inwonerszaken van de gemeente zijn de hiervoor genoemde beleidsterreinen vertegenwoordigd en zijn de betreffende ambtenaren geraadpleegd.
- **Relatie met Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)**
De Wmo heeft als doel dat iedereen volwaardig kan deelnemen aan de samenleving. De gemeente wordt met de Wmo verantwoordelijk voor de maatschappelijke ondersteuning. Maatschappelijke ondersteuning omvat activiteiten en voorzieningen die het met name kwetsbare groepen mogelijk moet maken om mee te doen in de samenleving. De Wmo omschrijft 'maatschappelijke ondersteuning' in negen prestatievelden. Op een aantal prestatievelden kan sport goed worden ingezet.

Met name wordt daarbij gedacht aan de volgende prestatievelden:

- *Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten*
Dit prestatieveld is ruim en breed. De gemeente heeft hier dan ook een zeer grote vrijheid om lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen. Voorbeelden: het bevorderen van de 'Civil Society', de maatschappelijke verbanden van burgers, het ondernemen van activiteiten ter bevordering van het vreedzaam samenleven van verschillende etnische en religieuze groepen, het realiseren van accommodaties ten behoeve van maatschappelijke activiteiten en sport, jeugdhonken, dorpshuizen en club- en buurthuizen etc. Een voorbeeld is hier ook de bevordering van een sterkere betrokkenheid tussen de sportvereniging, de school en de wijk.
- *Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden*
Het gaat hier om de in de gemeente wonende jeugdigen - en in voorkomende gevallen hun ouders - bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden. Het terugdringen van overlastgevend gedrag van jongeren door middel van sport- en beweegarrangementen is hier een voorbeeld van.
- *Het geven van informatie, advies en cliëntenondersteuning*
Er wordt gedoeld op activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen als een individueel advies, of vraagverheldering.
- *Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers*
De vrijwillige inzet van burgers is onmisbaar voor goede uitvoering van de Wmo. Burgerinitiatieven, buurtverenigingen en sportclubs kunnen ondersteund worden.
- *Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch*

probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Met 'bevorderen' in dit prestatieveld wordt bedoeld op algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente behoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft.

Maar ook het organiseren van activiteiten met een sociaal-recreatief of sportief karakter voor specifieke doelgroepen is een voorbeeld. Binnen de sport wordt voor verschillende doelgroepen een specifiek aanbod gedaan, zoals de G-teams voor gehandicapte sporters.

– **Interactieve beleidsontwikkeling**

Interactieve beleidsvorming of –ontwikkeling is het ontwikkelen van beleid, waarbij beleidsvoerders en de doelgroep waarop het beleid wordt gericht, samenwerken.

Interactief beleid is een wijze van beleid voeren waarbij een overheid in een zo vroeg mogelijk stadium burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven, en of andere overheden bij het beleid betreft om in een wisselwerking en/of samenwerking met hen tot de voorbereiding, bepaling, de uitvoering en/of de evaluatie van beleid te komen.

Sportverenigingen, de Sportadviescommissie, diverse maatschappelijke organisaties zijn bij de totstandkoming van deze nota betrokken (zie overzicht in bijlage 3).

5. Rol van de Gemeente

De gemeente staat een beleid voor dat zo is ingericht dat de inwoners in staat worden gesteld om te kunnen sporten en bewegen vanuit hun eigen interesse en omstandigheid, in een bereikbare en geschikte omgeving en tegen een betaalbare prijs.

De gemeente ziet voor de sportverenigingen daarbij een belangrijke rol. Sportverenigingen bieden sport in georganiseerd verband en hebben veel ervaring en deskundigheid. Maar de gemeente waardeert eveneens de initiatieven van anderen om het sportaanbod in de gemeente te verbreden.

De gemeente Reeuwijk onderscheidt voor haar de volgende rollen:

– Voorwaardenscheppend

De gemeente heeft vooral een voorwaardenscheppende rol ten aanzien van accommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte. De gemeente is in veel gevallen verantwoordelijk voor de realisatie en instandhouding van sportaccommodaties en speelterreinen. Binnen deze rol speelt niet alleen de kwaliteit van de accommodaties een rol, maar zeker ook de kwantiteit. Er wordt gestreefd naar een goede balans tussen kwaliteit, kwantiteit en financiële haalbaarheid.

– Ondersteunend

Ondersteunend beleid is er op gericht om initiatieven van verenigingen of andere sportaanbieders met middelen te steunen. De gemeente organiseert niet zelf activiteiten maar wil door het verstrekken van bijvoorbeeld subsidies maatschappelijke doelen realiseren.

De gemeente wil de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en van sportverenigingen met andere maatschappelijke organisaties als scholen, welzijnswerk en kinderopvang stimuleren en zal daar waar nodig ondersteunen.

– Regisserend

Aangegeven is dat sport een belangrijke plaats inneemt in onze maatschappij. Het is dus niet zozeer de vraag óf de gemeente actie op sportgebied moet ondernemen maar meer hóe en wanneer en vanuit welk beleidskader.

De regietaak van de gemeente zal de komende jaren steeds actiever worden ingevuld. De regietaak wordt dan niet meer gezien als het invullen van de primaire randvoorwaarden maar meer als het plegen van interventies vanuit het maatschappelijk belang. Voor het sportbeleid betekent dat een verschuiving van de aandacht van het bouwen en onderhouden van sportaccommodaties naar het actief sturen op maatschappelijke doelen, die de gemeente met behulp van sport wil realiseren.

Een regisserend sportbeleid stuurt dus op doelen. Om deze doelen te realiseren is het van belang om draagvlak te hebben bij de samenleving. Deze rol kenmerkt zich daarom door een sterke betrokkenheid van diverse partijen bij de ontwikkeling en uitvoering van het sportbeleid. Bij een regisserende rol valt op dat:

- de gemeente vooral specifieke doelgroepen ondersteunt;
- niet alle sportaanbieders (meer) in aanmerking komen voor ondersteuning;
- dat de gemeente alleen subsidies verstrekt aan activiteiten die binnen de gestelde maatschappelijke doelen vallen.

– Stimulerend

Stimulerend en regisserend beleid gaat vaak samen. Stimulerend beleid is echter gericht op het individu. Stimulerend beleid komt tot uitdrukking in het organiseren van activiteiten ter bestrijding van bijvoorbeeld bewegingsarmoede en overgewicht. Dit gebeurt veelal

door het bevorderen van sport en bewegen voor jongeren, ouderen, georganiseerd of niet georganiseerd.

6. Sportbeleid

In het sportbeleid streeft Reeuwijk naar gelijkwaardige deelname van alle doelgroepen. Iedereen moet kunnen meedoen. Voor bepaalde groepen moet extra aandacht zijn, omdat zij vanwege culturele, sportieve en/of financiële drempels minder makkelijk aan sport (blijven) deelnemen. Door het ontwikkelen van sportbeleid in samenhang met andere beleidsterreinen, zoals jeugd, onderwijs en welzijn, kan optimaal bij de kenmerken van deze groepen worden aangesloten.

6.1. Sportbeleid en onderwijs

Alle kinderen gaan naar school en sport op school stimuleert hen meer te bewegen en een sportieve en gezonde levenswijze te ontwikkelen. Scholen zijn een belangrijke ingang voor het bereiken van jeugdigen en hun ouders.

De gemeente wil bevorderen dat sportverenigingen en scholen samen activiteitenprogramma's ontwikkelen die goed aansluiten bij de schoolprogramma's, ook bij die van voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang. Voor deze opvang is vanaf 1 augustus 2007 de school verantwoordelijk.

Sportverenigingen zijn de geschikte partners om de inhoud van het bewegingsonderwijs mede in te vullen en in samenwerking met school sporttoernooien te organiseren met het accent op meedoen en niet op winnen. Nu wordt al jaarlijks een schoolsportdag georganiseerd. De gemeente wil in overleg met de scholen de wenselijkheid en mogelijkheden onderzoeken voor een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs.

In 2008 wordt de eerste paal geslagen voor de multifunctionele accommodatie 'Oude Tol', waarin scholen en welzijnsinstellingen worden gehuisvest. Hierin kan het concept van de brede school zich ontwikkelen. De brede school is een samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van de kinderen te vergroten. Een ander doel kan zijn een doorlopende, en op elkaar aansluitende opvang te bieden. Het gaat daarbij om een breed aansluitend binnenschools en buitenschools activiteitenaanbod.

Onderwijs is in ieder geval participant. Kinderopvang, welzijn, peuterspeelzaal, sport, cultuur, bibliotheek en andere instellingen kunnen ook een onderdeel van de brede school zijn. Voor de sportverenigingen liggen hier kansen om te participeren.

De gemeente streeft naar een groter gebruik van schoolpleinen, ook na schooltijd. Zij wil daartoe de schoolpleinen buiten de schooltijden openbaar toegankelijk maken. Daarnaast wil de gemeente een groter gebruik met name overdag door scholen van de sportparken bevorderen.

De gemeente wil de wenselijkheid en mogelijkheid onderzoeken voor herinvoering van het zwemonderwijs.

6.2. Sportbeleid en jongeren

Jongeren zijn goed te bereiken via de setting school en sportvereniging.

De speerpunten van jeugdbeleid liggen op het gebied van preventie van ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar ook om overlast van jongeren op straat terug te dringen kan sport een rol van betekenis spelen. De gemeente denkt dat deze jongeren hun tijd graag zinvoller besteden onder meer door sportbeoefening, als zij in de gelegenheid gesteld worden zelf invulling aan die activiteiten te geven. Bij te ontwikkelen uitvoeringsprogramma's zal hier nadrukkelijk aandacht aan besteed worden.

Overgewicht bij jeugd en jongeren vormt een groeiend probleem. Een te hoog lichaamsgewicht is voor veel van hen een probleem. Het wordt momenteel zelfs als een van de grootste gezondheidsrisico's gezien. De gemeente wil in samenwerking met scholen en sportaanbieders door middel van sport en beweegprogramma's stimuleren dat steeds meer jongeren gaan voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie).

Tegelijkertijd zullen jongeren zich bewust moeten worden van het belang van gezond eten en drinken. Bij deze groep is nog de meeste gezondheidswinst te behalen; door het voorkomen van het ontstaan aan overgewicht gerelateerde gezondheidsproblemen op latere leeftijd.

Het rookgedrag en de alcoholconsumptie is in het algemeen maar ook bij jongeren met name in de sportkantines voor de gemeente een belangrijk punt van aandacht. Zij wil stimuleren dat jongeren zich bewust worden van de nadelige effecten van roken en bovenmatig alcoholgebruik en dat verenigingen daar een adequaat beleid op voeren.

6.3. Sportbeleid en 50-plussers

Ouderen bewegen gemiddeld minder dan jongere generaties. Overigens geldt wel dat de huidige groep ouderen al meer beweegt dan de vorige generatie. Bewegen heeft tal van kansen om ouderen zelf gereedschappen in handen te geven om aan de eigen fitheid en gezondheid te werken. Daardoor vergroten ze de mogelijkheden om langer zelfstandig mee te doen aan het maatschappelijk leven en kan sporten helpen om deze ouderen uit een eventueel isolement te halen en daarmee de kwaliteit van leven verhogen. Reeuwijk heeft sterker dan gemiddeld te maken met vergrijzing.

De gemeente wil ouderen blijven stimuleren en faciliteren in het beoefenen van sporten zoals wandelen, fietsen en gelet op de waterrijke omgeving tot watersport.

6.4. Sportbeleid en georganiseerde en anders of niet georganiseerde sport

Individualisering en informalisering zijn belangrijke tendensen in de hele samenleving, ook in de sport. De meest beoefende sporten in Nederland zijn dan ook de sporten die hieraan optimaal tegemoet komen zoals fitness, wandelen, hardlopen, schaatsen en fietsen. Vanwege hun flexibele karakter kunnen deze sporten verder aan populariteit winnen en dat kan voor verenigingen met een statisch sportaanbod op termijn negatieve gevolgen hebben. Dat geldt met name voor de teamsporten.

Het vraaggericht maken van het sportaanbod is voor de gemeente een belangrijk uitgangspunt. Niet het aanbod van sportaanbieders, maar de vraag van burgers staat centraal. Het aanbod dient aan te sluiten bij de vraag. De gemeente wil al haar inwoners ook in de toekomst adequaat blijven faciliteren en voor hen goede randvoorwaarden scheppen. Inwoners die ervoor kiezen niet in verenigingsverband te sporten wil zij voldoende mogelijkheden geven in het aanbieden van sportvoorzieningen, waaronder voorzieningen in openbare ruimten. Anders of niet georganiseerde sport betreft sportbeoefening buiten een formeel verband zoals een vereniging. De Reeuwijkse plassen en Reeuwijkse Hout zijn sterk beeldbepalend voor Reeuwijk. In de omgeving van Reeuwijk met zijn karakteristieke boerenbuurten, zijn weidse vergezichten en zijn rustieke dorpjes en langs het water is het heerlijk wandelen en fietsen, maar ook het water zelf is een aantrekkelijke plek voor watersporters.

Wel is de gemeente van mening dat de georganiseerde sport goede mogelijkheden heeft waar het de overdracht van waarden en normen betreft en de bevordering van sociale samenhang en leefbaarheid in de Reeuwijkse kernen.

Uit verschillende publicaties blijkt dat de mogelijkheden om in te grijpen in de overdracht van waarden en normen vooral liggen in het gezin, de school en de sportvereniging.

De sportverenigingen worden door de gemeente zowel gezien als een belangrijk sociaal bindmiddel tussen de diverse bevolkingsgroepen als een belangrijk instrument om verantwoorde sportdeelname te stimuleren en te faciliteren.

Daarom wil de gemeente de georganiseerde sport blijven faciliteren en doorgaan om alle inwoners te stimuleren daaraan deel te nemen. Die ambitie vraagt de nodige inspanningen van de Reeuwijkse sportverenigingen.

Voor het overzicht van alle sporten die in Reeuwijk te beoefenen zijn, wordt verwezen naar bijlage 2.

6.5. Sportbeleid en vrijwilligers

Vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de samenleving. Of het nu gaat om de zorg, het ouderenwerk, het onderwijs, de sport of het milieu. De inzet van al die vrijwilligers is van onschatbare waarde.

Sportverenigingen draaien van oudsher nagenoeg volledig op de inzet van vrijwilligers. Dit betreft bestuurlijk, sporttechnisch, organisatorisch en ondersteunend kader. Onder meer door aangescherpte regelgeving (milieu, fiscus, arbo) en uitbreiding van verantwoordelijkheden (specifieke activiteiten voor doelgroepen, sponsoring en marketing, verantwoording van het verenigingsbeleid en taken op het gebied van beheer en/of onderhoud van de accommodatie) wordt steeds meer gevraagd van verenigingen: de sportvereniging wordt meer gezien als bedrijf.

De gemeente rekent het tot haar verantwoordelijkheid zodanige voorwaarden voor vrijwilligers te scheppen dat deze krachten voor de sport behouden blijven en wil hen zo faciliteren dat hun deskundigheid gelijke tred houdt met de hogere eisen. Er wordt gedacht aan het structureel aanbieden van verenigingsondersteuning.

De gemeente wil de onderlinge samenwerking tussen verenigingen stimuleren en de zelfwerkzaamheid en verantwoordelijkheid van verenigingen waar mogelijk vergroten door bijvoorbeeld uitvoerende taken over te dragen.

6.6. Sportbeleid en topsport

De gemeente erkent weliswaar de voorbeeldfunctie van topsport en de positieve effecten die topsport heeft op de breedtesport, maar legt haar prioriteiten bij breedtesport. Zij vindt het een goede zaak als sportverenigingen zelf plannen maken om topsport te bedrijven, maar wil daarmee niet met hogere uitgaven voor sport geconfronteerd worden. Het is dus aan de verenigingen en topsporters zélf om ambities met behulp van landelijke bonden waar te maken.

Eveneens erkent de gemeente de mogelijkheden van 'citymarketing' bij de organisatie van (top)sportevenementen, maar zal hierin geen actief beleid voeren en laat de organisatie van dergelijke evenementen over aan het particulier initiatief en zal daar waar mogelijk ondersteuning bieden.

7. Accommodatiebeleid

In Reeuwijk zijn twee gymzalen, een sporthal (De Meerkoet) en een zwembad (De Fuut). De buitensportaccommodaties bestaan uit Sportpark Wierickeweide, Sportpark Groene Zoom, Sportpark Kaagjesland en Sportpark Reeuwijkse Hout.

Van de twee tennisparken berust op één erfpacht en de ander is privaat eigendom. Het onderhoud is ten laste voor de tennisverenigingen.

Daarnaast zijn in de kernen openbare speelruimten ingericht en bestaat het voornemen tot de inrichting van een of meerdere multicourts (multifunctionele trapveldjes).

De voorwaardenscheppende rol van de gemeente krijgt vorm in het stichten, beheren en onderhouden van sportvoorzieningen, waaronder voorzieningen in openbare ruimten. Daarbij wordt gestreefd naar handhaving van het goede niveau van de voorzieningen. Daar waar nodig streeft de gemeente naar verbetering.

In 2007 is door ISA Sport (Instituut voor sportaccommodaties) voor Sportpark Wierickeweide, Sportpark Groene Zoom, Sportpark Kaagjesland en Sportpark Reeuwijkse Hout een meerjarenonderhoudsplan opgesteld, dat geldt als een nulmeting. ISA Sport zal op basis hiervan jaarlijks een schouw plegen.

De gemeente wil onderzoeken of het aanbod van de huidige accommodaties zowel kwantitatief als kwalitatief voldoet.

De verhuur van de gymzalen en de sporthal is ondergebracht in een private onderneming (Optisport Exploitaties B.V.). Deze is tevens belast met de exploitatie van het zwembad.

Het beheer van Sportpark Wierickeweide, Sportpark Groene Zoom, Sportpark Kaagjesland en Sportpark Reeuwijkse Hout wil de gemeente Reeuwijk op een meer bedrijfsmatige wijze opzetten aan de hand van duidelijke kwaliteitsnormen.

De gemeente bevordert dat sportverenigingen zelf beheer- en onderhoudstaken op zich nemen. Met de buitensportverenigingen die gehuisvest zijn op de eerdergenoemde sportparken zijn hierover al afspraken gemaakt. Bij Sportpark Groene Zoom is het beheer en onderhoud ondergebracht in een stichting. Het is de bedoeling dat deze afspraken worden overgenomen door de voetbalverenigingen in Reeuwijk-Dorp en Driebruggen. De rolverdeling tussen gemeente en sportvereniging bij beheer en onderhoud van de voorzieningen wordt vastgelegd en op maat gemaakt voor de hoofdgebruikende verenigingen.

De sportvoorzieningen worden bij voorkeur voor meerdere functies benut. Sportvelden die nu een groot deel van de dag onbenut zijn, kunnen ingezet worden voor arrangementen met het onderwijs of welzijnswerk. Sportaccommodaties zullen dan ook op een meer multifunctionele wijze moeten worden ingericht. Dat vraagt van de sportverenigingen een andere kijk op hun 'eigen' accommodaties. Zo kunnen de uitstekende sportparken in de verschillende kernen overdag beter benut worden dan nu het geval is. Hier ligt een kans voor de buitensportverenigingen.

8. Tarieven en subsidie

Tarieven en subsidies zijn belangrijke sturingsinstrumenten voor beleid.

Met tarifiering kan de gemeente sportbeoefening bevorderen en laagdrempelig houden en met subsidiëring kunnen extra accenten worden gelegd op van belang zijnde

maatschappelijke activiteiten. Tarieven zijn meestal minder flexibel dan subsidies, die gemakkelijker kunnen worden aangepast aan beleidswijzigingen.

Zoals eerder aangegeven zijn er in Reeuwijk twee gymzalen, een sporthal (De Meerkoet) en een zwembad (De Fuut). De verhuur van de gymzalen en de sporthal is ondergebracht in een private onderneming (Optisport Exploitaties B.V.). Deze is tevens belast met de exploitatie van het zwembad.

Het onderhoud van de buitensportaccommodaties bestaande uit Sportpark Wierickeweide, Sportpark Groene Zoom, Sportpark Kaagjesland en Sportpark Reeuwijkse Hout wordt uitgevoerd door de daar gehuisveste verenigingen, die daarvoor een onderhoudsbijdrage ontvangen.

De tarieven voor verhuur van de binnensportaccommodaties worden door de gemeente bepaald. Optisport ontvangt van de gemeente een exploitatiebijdrage. De tarieven zijn niet gebaseerd op de werkelijke kosten, maar liggen onder de kostprijs waarmee verenigingen indirect worden gesubsidieerd. Er bestaat verschil in tarieven voor Reeuwijkse verenigingen en niet Reeuwijkse verenigingen.

Naast onderhoudsbijdragen aan buitensportverenigingen en indirecte subsidies aan binnensportverenigingen, kent Reeuwijk een jeugdsportsubsidieregeling: voor elke jeugdlid ontvangt de sportvereniging een bedrag, indien zij hiertoe een verzoek indient. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van het door de Raad vastgestelde budget en het aantal verzoeken.

De gemeente streeft naar een rechtvaardig en transparant systeem van tarieven en subsidies. Een uitgangspunt voor de gemeente daarbij is dat het belangrijk is een duidelijk verband aan te brengen tussen het verstrekken van subsidie en de maatschappelijke relevantie van activiteiten en organisaties. Ook is het van belang dat bij de toekenning van subsidie van te voren prestatieafspraken worden gemaakt waarop de verenigingen en organisaties worden afgerekend. Het gaat dan om afspraken over de soort activiteit, het doel van de activiteit en de aansluiting op de beleidsdoelen. Na afloop van de activiteit of subsidietermijn wordt dan bepaald of de resultaten zoals die voor ogen stonden, zijn behaald.

9. Sportadviescommissie

Bij de ontwikkeling van het sportbeleid vindt de gemeente het belangrijk om daarbij direct betrokkenen te betrekken. In dat kader is een aantal jaren geleden door het college van burgemeester en wethouders de Sportadviescommissie ex artikel 84 Gemeentewet ingesteld en zijn de taken en werkwijze in een convenant vastgelegd.

De Sportadviescommissie is een onafhankelijk orgaan en heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college over alle onderwerpen, die de vorming, de uitvoering, de controle en evaluatie van het gemeentelijk beleid betreffen ten aanzien van de sport. Daarnaast fungeert de commissie als contactpunt in de gemeente voor de sportverenigingen. Ter bevordering daarvan worden alle sportverenigingen in Reeuwijk 'toegedeeld' aan de onderscheiden leden van de commissie als bijzonder wederzijds aandachts- en aanspreekpunt. De Sportadviescommissie treedt niet op als belangenbehartiger en vertegenwoordiger van de sportverenigingen.

Ieder jaar zullen de Sportadviescommissie en het college de functie en het functioneren van de Sportadviescommissie evalueren. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de mate waarin door vorming van de Sportadviescommissie bijgedragen wordt aan een goede wisselwerking tussen gemeente en sport in het kader van de vorming, de uitvoering, de controle en evaluatie van het gemeentelijk sportbeleid en de bijdrage aan versterking van de band met en draagvlak bij de sportverenigingen. En daarmee een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van de sportinfrastructuur in Reeuwijk en waarmee het belang van sport voor de samenleving wordt versterkt.

10. **Subsidies van Rijk, Provincie en fondsen**

De Rijksoverheid voert actief beleid op basis van de VWS-nota 'Tijd voor Sport' en de daarbij behorende uitvoeringsnota 'Samen voor Sport'. De nota 'Tijd voor Sport' is gebaseerd op drie pijlers:

1. **Bewegen:** De rijksoverheid wil bereiken dat meer burgers kiezen voor een gezonde en actieve leefstijl. Sporten en bewegen tegen overgewicht, hart- en vaatziekten, diabetes, depressiviteit.
2. **Meedoen:** Binding, integratie, sociale cohesie, waarden en normen. De rijksoverheid wil de deelname aan de (georganiseerde) sport bevorderen, en van achterblijvende groeperingen in het bijzonder. Denk aan: (allochtone) jeugd, allochtonen, ouderen
3. **Presteren:** In de lijst van redenen waarom Nederlanders trots zijn op hun land staan sportprestaties met 83% aan de top. De rijksoverheid ondersteunt de ambitie van de sport om Nederland een plaats te laten verwerven in de internationale top-10 landenklassering. Topsportbeleid is vaker een beleidsonderdeel in grote(re) gemeenten (city marketing) en is in de Gemeente Reeuwijk niet aan de orde.

Het sportbeleid van de provincie Zuid-Holland is voor de jaren 2005-2008 vastgelegd in de beleidsvisie 'Sport scoort'. Dit is de eerste keer dat de provincie specifiek sportbeleid formuleert. De provincie wil stimuleren dat zo veel mogelijk mensen, met de nadruk op jongeren, sportief actief zijn.

De provincie wil (evenals het Rijk) bevorderen dat de samenwerking tussen scholen en sportaanbieders in de wijk wordt versterkt door goede voorbeelden te subsidiëren en door nieuwe methodieken te steunen. De provincie wil eveneens de bewegingsarmoede onder jongeren en ouderen bestrijden en bevorderen dat sport en bewegen integraal onderdeel uit gaan maken van het lokaal gezondheidsbeleid.

Zowel de rijksoverheid als de provincie stimuleren met subsidieregelingen hun sportbeleid. Tot op heden heeft de gemeente Reeuwijk geen aanspraak gemaakt op enige specifieke subsidieregeling. Subsidieregelingen van het Rijk en de provincie gaan uit van cofinanciering, de gemeente of de te subsidiëren organisatie dient zelf bij te dragen.

Ten behoeve van de in deze kadernota genoemde beleidsvoornemens wil de gemeente de mogelijkheden van rijks- en provinciale subsidie en fondsen inventariseren en waar mogelijk daarvan gebruikmaken.

In dit verband wordt bij wijze van voorbeeld gewezen op de volgende mogelijkheden:

– Impuls brede scholen, sport en cultuur

De bewindslieden van OCW en de Staatssecretaris van VWS willen samen met gemeenten en met de sport-, onderwijs- en cultuursector een structurele impuls geven aan de realisering van in totaal 2.500 (fulltime) combinatiefuncties. De impuls komt in 2008 eerst beschikbaar voor de G-31; het – oplopende - budget zal vanaf 2009 in tranches ook ter beschikking komen aan andere gemeenten.

Door middel van de combinatiefuncties wil het kabinet meer doelen tegelijkertijd bereiken:

- de uitbreiding van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs, om te beginnen in de 40 prachtwijken;
- de versterking sportverenigingen met oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sport voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk;

- het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen;
 - het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen.
- Regionale Agenda Samenleving Midden-Holland
- Een van de thema's is het bevorderen van een actieve leefstijl bij de inwoners van Midden-Holland met als uiteindelijk doel het tegengaan van overgewicht.
- In minstens 8 van de gemeenten in Midden-Holland zijn uiterlijk in 2008 activiteiten opgezet en uitgevoerd voor kinderen en jongeren tot 19 jaar om hen meer te stimuleren om te bewegen via sport en spel
 - In minstens 6 van de gemeenten in Midden-Holland zijn uiterlijk in 2008 activiteiten opgezet en uitgevoerd om mensen uit lage sociaaleconomische groepen te stimuleren meer te bewegen
 - In minstens 3 van de gemeenten in Midden-Holland is uiterlijk in 2008 een plan opgesteld waarin wordt aangegeven hoe zij door middel van de inrichting van de buitenruimte het bewegen van mensen willen stimuleren.

Een aanspraak op ESF-subsidies ligt niet voor de hand omdat Reeuwijk gelet op de daarvoor geldende criteria niet in aanmerking komt.

Ook bestaan er fondsen waar eveneens een beroep op kan worden gedaan. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het Oranjefonds, VSB-fonds, Johan Cruijff Foundation en de Krajicek Foundation.

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwikkelingen in Nederland

Demografische ontwikkelingen

- Bevolkingsomvang: Lichte stijging van de bevolkingsomvang tot ongeveer 17 miljoen in 2035. Daarna een lichte daling.
- Meer allochtonen: Toename van het aantal allochtonen 3,1 miljoen in 2005 tot 5,3 miljoen in 2050. (Procentueel: van 19% in 2005 tot 30% in 2050)
- Vergrijzing: In de komende decennia zal het aandeel 65-plussers verder stijgen. Na 2010 neemt de stijging sterk toe wanneer de eerste leden van de babyboomgeneratie 65 jaar oud worden. Op het hoogtepunt, omstreeks 2040, zijn vier miljoen Nederlanders 65 jaar of ouder, 24% van de bevolking (nu 14%).
- Geen ontgroening: De ontgroening in Nederland is gestopt. Voor periode tot 2030 is geen grote veranderingen in het aandeel dat de jeugd uitmaakt in de totale bevolking te verwachten. (percentage ongeveer 30%)
- Mensen met beperking: Door toenemende vergrijzing zal er ook een toename zijn van het aantal mensen met een beperking of chronische aandoening.

Sociale en maatschappelijke ontwikkelingen

- Individualisering: De afgelopen jaren is de mens geïndividualiseerd. Individualisering betekent een toenemende zelfgekozen afhankelijkheid en leidt tot vergroting van het langetermijnperspectief van het individu.
- Minder vrije tijd: In 2005 beschikken Nederlanders gemiddeld over 45 uur vrije tijd per week. Dat is nagenoeg gelijk aan de hoeveelheid vrije uren in 2000, maar beduidend lager dan in 1995 en daarvoor. Ouders met kinderen hebben de minste hoeveelheid vrije tijd, alleenstaanden het meeste. Mannen beschikken over meer vrije tijd dan vrouwen.
- Andere vrijetijdsbesteding: Meer sport en bewegen, minder hobby's en sociale contacten. De tijd besteed aan uitgaan, vrijwilligerswerk, kerkgang en mediagebruik, is door de tijd heen nauwelijks veranderd.

Economische ontwikkelingen

- Economische winst sporten: Door sport en bewegen is er minder gebruik van de gezondheidszorg, minder arbeidsverzuim en een hogere productiviteit. Dit levert een economische winst van 725 miljoen euro per jaar op.
- Geen 24-uurs economie: Nederland kent geen 24 uren economie. Het meeste werk wordt nog steeds verricht op doordeweekse dagen 'van 9 tot 5'. De afgelopen decennia is hier betrekkelijk weinig in veranderd. De tijdstippen waarop we dingen doen, en de dagen waarop, zijn tamelijk stabiel.
- Geen flexibilisering van arbeidstijden: Het gros van het betaalde werk vindt bovendien plaats in het traditionele tijdvak tussen grofweg 8 en 18 uur. 14% van het betaalde werk vindt plaats buiten 'kantoortijden'. Dat is evenveel als in 1975.

Gezondheidsontwikkelingen, Nederlandse Norm Gezond Bewegen

- Overgewicht is een groeiend probleem in onze samenleving. Het aantal mensen dat dikker wordt groeit. Bij de volwassenen komt ernstig overgewicht voor bij 10% van de mannen en 11% van de vrouwen van 20 tot 70 jaar. Volgens onderzoek heeft 53% van de mannen en 41% van de vrouwen van 20 tot 70 jaar matig tot ernstig overgewicht. Bij de jeugd heeft bij de jongens van 4 tot en met 15 jaar gemiddeld 13,5% en bij de meisjes 16,7% last van overgewicht. Ernstig overgewicht (obesitas) komt voor bij 2,9% van de jongens en 3,3% van de meisjes.
- De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) is in 1998 vastgesteld en werd afgeleid van internationale richtlijnen. De norm verschilt per leeftijdsgroep en is vastgesteld op minimaal 5 dagen in de week 30 minuten matig intensief bewegen. Deze 30 minuten

mogen in verschillende blokken uitgevoerd worden (bijvoorbeeld 3 x 10 minuten per dag past ook binnen deze norm).

De NNGB per leeftijdsgroep:

1) *Jeugd* (onder de 18 jaar): *dagelijks een uur* matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie).

2) *Volwassenen* (18-55 jaar): *een half uur* matig intensieve lichamelijke activiteit op *tenminste vijf*, maar bij voorkeur alle *dagen van de week*.

3) *55-plussers*: *een half uur* matig intensieve lichamelijke activiteit op *tenminste vijf*, maar bij voorkeur alle *dagen van de week*.

Ongeveer 50% van de Nederlandse bevolking tussen 18 en 55 jaar voldoet aan de NNGB voor hun leeftijdsklasse. Bij de 55 tot 65-jarigen voldoet 68% van de mannen en 69% van de vrouwen aan deze norm. Voor 65 tot 75-jarigen zijn deze percentages respectievelijk 71% (mannen) en 63% (vrouwen.)

- Verantwoord bewegen heeft positieve invloed op chronische aandoeningen zoals hartziekten, diabetes, osteoporose, beroerte en depressie.
- In Nederland ontstaan jaarlijks gemiddeld 1,54 miljoen sportblessures. Gemiddeld wordt 51% van de blessures medisch behandeld. Gemiddeld raakt jaarlijks overigens 20% van alle sporters geblesseerd. Voor de mannelijke sporters ligt dit hoger, namelijk 27%. Vrouwelijke sporters hebben een kleinere kans op een blessure: 12%.
- Een tekort aan lichamelijke activiteit is in Nederland jaarlijks verantwoordelijk voor naar schatting ruim 8.000 sterfgevallen (ofwel circa 6% van totaal aantal sterfgevallen).

Ontwikkelingen in de sector sport en bewegen

- Meer vrouwen dan mannen doen aan sport (man 68%, vrouw 69% (fiets-/wandelsport niet meegeteld en zonder ondergrens van minimaal 12 keer per jaar).
- De sportdeelname onder de groep 65-79 jarigen is verviervoudigd en onder de groep 50-64 jarigen bijna verdrievoudigd.
- De leeftijdscategorie 12-19-jarigen laat zien dat aan het begin van deze leeftijdsfase de sportdeelname hoger ligt dan aan het einde. Bij jongens daalt in 2003 de sportdeelname tijdens het 14e levensjaar vrij sterk. Bij meisjes zien we breekpunten bij het 15e en bij het 18e levensjaar.
- 40% van de sportverenigingen kampt met een tekort aan vrijwilligers. 69% zoekt momenteel vrijwilligers voor één of meer functies. De grootste vraag betreft sporttechnisch kader en bestuursleden. Als grootste knelpunten ervaren de verenigingen: kader (58%), ledenverloop (39%), financiën (28%) en accommodatie (26%). Iets meer dan de helft van de verenigingen heeft een beleidsplan. 18% van de verenigingen maakt gebruik van ondersteuning en meer dan 30% is betrokken bij sportstimuleringsprojecten.
- Binnen de accommodaties is al enige jaren een verschuiving aan de gang van exploitatie door voornamelijk gemeenten naar exploitatie door particuliere exploitanten. Tussen 2000 en 2003 zette deze trend door bij de exploitatie van zwembaden en van openlucht sportaccommodaties, maar niet bij de exploitatie van overdekte sportaccommodaties.

- Verschillen in sportdeelname naar etniciteit worden iets kleiner.
- Meest beoefende sport is zwemmen gevolgd door wielrensport en fitness /aerobics. De eerste niet-solosport komt op plaats 6, voetbal.
- Ontwikkeling meest beoefende sporten: Fitness, atletiek (joggen en hardlopen), wielrennen, hockey en golfen zitten in de lift. Volleybal en handbal daarentegen hebben het moeilijk, vooral in georganiseerd verband.

Verwachtingen

- Motief voor sporten vooral gezondheid: Van de Nederlanders wil 45% in de nabije toekomst meer gaan bewegen. Belangrijkste motief om te sporten of te bewegen is het verbeteren van de conditie, gezondheid en weerstand.
- Drijfveer: Uit onderzoek blijkt dat mensen meer gaan sporten en bewegen als daar bijvoorbeeld om gezondheidsredenen de noodzaak toe is.
- Tijdgebrek is de belangrijkste reden om niet (genoeg) te sporten of bewegen.
- Groei individuele sporten: Het aandeel beoefenaren van solosporten neemt sterk toe. Vooral fitness heeft een explosieve vlucht genomen. Daarnaast zitten hardlopen en toerfietsen in de lift.
- Teamsporten stabiliseren: Het aandeel beoefenaars van teamsporten is de laatste jaren gelijk gebleven. Hockeysport groeit.
- Minder sporters in georganiseerd verband: Uitgedrukt in percentages van de sportende bevolking daalde het aandeel sporters dat voor hun sport lid is van ten minste één sportvereniging. (60% naar 53%)
- Man/vrouw verhouding: Meer mannen dan vrouwen zijn lid van een vereniging.
- Explosieve groei lidmaatschappen sportscholen: De in totaal 1700 sportscholen hebben afgelopen jaar 800.000 nieuwe leden ingeschreven. In totaal bezoeken nu zo'n 2,5 miljoen mensen de fitnessruimtes.
- Meer sporters op hogere leeftijd: Niet alleen het aantal sporters maar ook het percentage sporters op hogere leeftijd neemt sterk toe. Op hogere leeftijd kiest men vooral voor solosporten zoals: fietsen, zwemmen en wandelen.
- Trendgevoelig: Trendgevoelige sporten houden een sterke aantrekkingskracht op jongeren. Dit verklaart de sterke groei van de sportscholen.
- Commercialisering: Sporters stellen zich steeds meer op als klant en consument. Sporters willen flexibelere openingstijden, sneller zappen naar andere sporten en niet te veel gebonden zijn aan lidmaatschappen. Sporters verwachten ook meer kwaliteit.

Bijlage 2 Sporten in de gemeente Reeuwijk

Sportverenigingen

Atletiek

Reeuwijk-Brug
Atletiekvereniging Sportclub Reeuwijk

Badminton

Driebruggen
Badmintonvereniging Driebruggen

Reeuwijk-Brug
Badmintonvereniging Smash

Biljartsport

Driebruggen
Biljartvereniging GIA

Denksport

Reeuwijk-Brug
Damclub Denk en Zet

Fitness

Reeuwijk-Brug
Fitnesstraining

Gymnastiek

Gymnastiekvereniging Reflex
Reeuwijk-Brug

Hockey

Reeuwijk-Brug
Hockeyclub Reeuwijk - HCR

IJssport

Driebruggen
IJscub De Volharding

Reeuwijk-Brug
IJscub Catrien

IJscub Wilhelmina

Priksleeclub Oud-Holland

Kaartspel

Gemeente Reeuwijk
Bridgevereniging Kleine Slem
Korfbal

Reeuwijk-Brug
Korfbalvereniging CKV Reeuwijk

Paardensport

De Wierickeruiters

Tafeltennis

Reeuwijk-Dorp
Tafeltennisvereniging Reeuwijk

Tennis

Reeuwijk-Brug
Tennisvereniging RLT en
Squashvereniging De Sluipers

Waarder
Tennisvereniging Slagwaardig

Trimmen

Trimclub Gouda e.o. Vereniging van (ex)
hartpatiënten

Vecht- en zelfverdedigingssport

Judoclub Kintaiko

Voetbal

Driebruggen / Waarder
Voetbalvereniging WDS

Reeuwijk-Brug
Voetbalvereniging CVC Reeuwijk

Reeuwijk-Dorp
Voetbalvereniging RVC '33

Volleybal

Driebruggen
DVC

Reeuwijk-Brug
Volleybalclub Reeuwijk - VCR

Wandelsport

Door Eendracht Sterk - DES

Watersport

Reeuwijk-Brug
Motorboot- en Watersportvereniging
Reeuwijk - MWR

Roei- en Zeilvereniging Gouda

Watersportvereniging Jachtclub Reeuwijk -
JCR

Windsurfclub Reeuwijk - WSCR

Sluipwijk
Goudse Watersportvereniging Elfhoeven

Sport Gehandicapten
Vereniging voor Aangepast Sporten - ISV
Gouda & Omstreken

Sportscholen

Reeuwijk-Brug

Sportcentrum Doets

Va Bene Health & Fitnesscentre

Bijlage 3 Geraadpleegde verenigingen, organisaties en instanties

Bij de totstandkoming van deze nota zijn sportverenigingen, de Sportadviescommissie en ambtenaren van de verschillende relevante beleidsterreinen binnen de gemeente in aparte bijeenkomsten geraadpleegd.

Op 6 november 2007 is een werkconferentie gehouden.

Werkconferentie 6 november 2007

De gemeente vindt het belangrijk bij de ontwikkeling van de kadernota de samenleving te betrekken. Op 6 november zijn alle Reeuwijkse sportverenigingen, scholen, kinderopvangorganisaties en speeltuinverenigingen voor deze werkconferentie uitgenodigd. Ook een aantal raadsleden en betrokken beleidsambtenaren waren aanwezig.

De werkconferentie had tot doel om input te krijgen van de deelnemende verenigingen, instellingen en organisaties. Reacties en bevindingen van de deelnemers aan de werkconferentie zijn betrokken bij het opstellen van de Kadernota Sport 2008. De werkconferentie bood eveneens mogelijkheid aan de deelnemers kennis te nemen van elkaars visies en standpunten, hetgeen samenwerking kan stimuleren. Met de werkconferentie beoogt de gemeente tevens de bevordering van draagvlak van de beleidskaders bij de deelnemers.

In een drietal workshops zijn de deelnemers uitgedaagd te reageren op de concept kadernota sport. In willekeurige volgorde zijn onder meer de volgende statements opgetekend:

- Groot enthousiasme onder de sportverenigingen, scholen en kinderopvang en bereidheid tot samenwerking.
- Sportverenigingen vinden het zonde dat accommodaties overdag leeg staan en willen graag scholen zien die er overdag gebruik van maken.
- Ook andere doelgroepen (bijvoorbeeld ouderen) zouden overdag gebruik moeten kunnen maken van de sportaccommodaties.
- Voor DVC is de gymzaal Custwijk onvoldoende en zij ziet zich genoodzaakt uit te wijken naar accommodatie in Woerden.
- Sportverenigingen zijn moeilijk in staat om overdag kader aan te bieden.
- Ouderparticipatie is belangrijk om kinderen bij sportvereniging te krijgen en te houden. Ook om vrijwilligersbestand uit te breiden.
- Verenigingen zouden gestimuleerd moeten worden om een jeugdbeleidsplan op te stellen.
- Er wordt gepleit voor het initiëren van aantrekkelijke (vernieuwende) activiteiten voor de jeugd (bijvoorbeeld Champions League in het klein bij een voetbalvereniging).
- 'Ettertjesbeleid', waarom moet de sportvereniging overlastgevende jeugd opvangen?
- Om meer inzicht te krijgen in de sportdeelname in Reeuwijk is nader onderzoek gewenst (nulmeting).
- Mogelijkheid voor een voorziening voor minima waaruit lidmaatschap van een sportvereniging kan worden betaald.
- De damvereniging beschikt niet over een geschikte speellocatie.
- Aandacht voor watersport zou beter kunnen.
- Er wordt op gewezen dat voor ouderen trimhockey bestaat.
- Het vinden en houden van vrijwilligers is een groot probleem.
- Er is een pleidooi voor maatwerk bij ondersteuning van de sportverenigingen.

De vertegenwoordigingen van onderstaande verenigingen en organisaties waren op de werkconferentie van 6 november 2007 aanwezig. In totaal waren ongeveer 60 personen aanwezig.

Atletiekvereniging Sportclub Reeuwijk
Badmintonvereniging Driebruggen
Basisschool De Venen
Damclub Denk en Zet
De Wegwijzer
Gemeente Bodegraven
Gemeente Reeuwijk
Hockeyclub HCR
ISV Gouda & Omstreken
Korfbalvereniging CKV
R.K. dorpsschool De Bron
Reeuwijkse Ouderen Biljartvereniging
RLT & SV De Sluipers
Roei- en Zeilvereniging Gouda
Sportadviescommissie
Sportservice Zuid-Holland
St. Jeugd- en Jongerenwerk M-H
Stichting Sportpark Groene Zoom
Tafeltennisvereniging Reeuwijk
Voetbalvereniging CVC
Voetbalvereniging RVC '33
Voetbalvereniging WDS
Volleybalvereniging DVC
Watersportvereniging MWR
Windsurfclub WSCR
Wmo-raad
Zorgcentrum Reeuwijk
Commissieleden S&L
Raadsleden